

Zelena prognoza za 27.7.2018. - O krompirovom moljcu i merama kontrole ove štetočine koje je neophodno preduzeti u ovom periodu

FAZE KROMPIRA

NA PODRUČJU VOJVODINE, USEVI RANIH SORATA KROMPIRA NALAZE SE U FAZI OD VEĆINA LIŠĆA POŽUTELO DO FAZE VAĐENJE KRTOLA, DOK SU KASNE SORTE KROMPIRA U FAZI OD CVETANJA DO RAZVOJA PLODA.

KROMPIROV MOLJAC (*Phthorimaea operculella*)

POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA, SA KLIMATSKIM PROMENAMA I PORASTOM TEMPERATURA, NAJZNAČAJNIJA ŠTETOČINA U PROIZVODNJI KROMPIRA JE KROMPIROV MOLJAC.

NA NAŠEM PROIZVODNOM PODRUČJU, NAJVEĆE ŠTETE PRIČINJAVA NA KRTOLAMA. ŽENKE POLAŽU JAJA OKO BILJAKA NA ZEMLJU, STABLIKU, NA I U OKCA NA KRTOLAMA. ISPILJENE LARVE SE UBUŠUJU I PRAVE HODNIKE, GALERIJE KROZ NAPADNUTE KRTOLE. OVAKO NAPADNUTE KRTOLE GUBE TRŽIŠNU VREDNOST, VEOMA BRZO PODLEŽU NAPADU PATOGENA I PROPADAJU. U PROIZVODNJI SEMENA, OŠTEĆENJA NA OKCIMA KRTOLA DOVODE DO SMANJENJA KLIJAVOSTI KRTOLA U NAREDNOJ SEZONI.

SLIKA 1. ODRASLE JEDINKE KROMPIROVOG MOLJCA ULOVLJENE NA FEROMONSKOJ KLOPCI

SLIKA 2. ŠTETE NA KRTOLAMA OD KROMPIROVOG MOLJCA (FOTOGRAFIJA IZ 2015. GODINE)

SLIKA 3. ŠTETE NA KRTOLAMA OD KROMPIROVOG MOLJCA (FOTOGRAFIJA IZ 2015. GODINE)

KROMPIROV MOLJAC RAZVIJA VIŠE GENERACIJA GODIŠNJE. U NAŠIM USLOVIMA RAZVIJA PET GENERACIJA U POLJU, A UKOLIKO SE UNESE SA KRTOLAMA U SKLADIŠTE BEZ REGULISANE TEMPERATURE MOŽE DA RAZVIJE JOŠ 2 – 3 GENERACIJE.

U TOKU JE LET LEPTIRA TREĆE GENERACIJE. NA NAJVEĆEM DELU TERITORIJE VOJVODINE (IZUZEV PANČEVA, VRŠCA I NOVOG SADA) REGISTRUJU SE NISKI ULOVI ODRASLIH JEDINKI NA FEROMONSKIM KLOPKAMA, TE ZA SADA NE POSTOJI VISOK RIZIK OD NASTANKA ŠTETA OD KROMPIROVOG MOLJCA.

PROIZVOĐAČIMA SE PREPORUČUJU SLEDEĆE MERE:

- KOD USEVA GDE JE CIMA SUVA I ZEMLJIŠTE BEZ KOROVA, OBAVEZNO VADITI KROMPIR I ČUVATI GA U SKLADIŠTIMA U KOJIMA JE KONTROLISANA TEMPERATURA. SKLADIŠTA KROMPIRA MORAJU NA SVIM OTVORIMA BITI OBEZBEĐENA GUSTIM MREŽAMA KAKO BI SE SPREČIO ULAZAK ODRASLIH JEDINKI I DALJI RAZVOJ MOLJCA.
- KRTOLE KROMPIRA NAKON VAĐENJA NE OSTAVLJATI NA PARCELAMA I U DVORIŠTIMA VEĆ UNOSITI U SKLADIŠTA KOJA SU DOBRO OBEZBEĐENA.
- NA USEVIMA GDE CIMA JOŠ UVEK NIJE PROPALA PREPORUČUJE SE STALNO ODRŽAVANJE BANKOVA I NAVODNJAVANJE KAKO BI SE SPREČILO STVARANJE PUKOTINA I ZAŠTITILE KRTOLE POD ZEMLJOM.
- **NEOPHODNO JE REDOVNO PRATITI RAZVOJ USEVA KROMPIRA, JER KRITIČAN MOMENAT PREDSTAVLJA POČETAK ŽUCENJA (PADANJA) CIME KADA SE OTVARAJU PUKOTINE U ZEMLJIŠTU I OMOGUĆAVA ULAZAK ŽENKI U ZEMLJIŠTE I POLAGANJE JAJA NA KRTOLE. TADA SE PREPORUČUJE PRIMENA HEMIJSKIH MERA ZAŠTITE. POSEBNU PAŽNJU OBRATITI U REGIONIMA VRŠAC, NOVI SAD I PANČEVO.**